

SĂMĂNĂTORUL

Redactor responsabil:

Dr. ENEA POPA

Redacția: Str. Petru Maior No. 7
Administrația: Str. Gh. Coșbuc, 34.

FOAIE CULTURALĂ-POLITICĂ

Apare săptămânal sub conducerea unui comitet

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe anul întreg 100 Lei
Pe jumătate an 50 Lei
Pe trei luni 25 Lei

Pasări călătoare

Acum patru ani, dl Brătianu, — aproape fără reprezentanță în Parlament și fără nici o legătură cu masele populare pe cari trebuie să se sprijine un guvern, — a dat Regelui următorul argument pentru a-l determina să-l cheme la putere: „Dacă nu-mi încredințați puterea, Sire, partidul meu se disolvă“.

Acum două zile, Generalul Averescu, pentru a putea lua puterea a dat Regelui același argument:

„Dacă-mi dați puterea, fugari din celelalte partide, îmi vor înfruntă gruparea“.

Nenorocită țară aceia în care partide pretind să o guverneze, pot să se nască, să trăiască ori să moară după cum Regele face un gest sau altul.

Poate că noi suntem singura țară din Europa în care există grupări formate numai în vederea exploatarei avuției naționale și a îmbogățirii partizanilor. Aceste grupări nu pot trăi decât prin putere și își dau sfârșitul îndată ce li se refuză timp mai îndelungat această putere.

Să ne închipuim că partidul liberal ori cel averescan ar fi înfruntate în opoziție, 16 ani, — cum s'a întâmplat în Belgia, ori măcar 6 ani, cum s'a întâmplat cu partidul Național și cel Tărănesc la noi, este neîndoelnic că din ele nu ar mai rămâne decât o tristă amintire.

Dacă partidul Național ca și cel Tărănesc înfruntă cu bărbăție și loviturile aceluia ce trăesc din exploatarea avuției Statului, — și adversitatea (dușmănia N. R.) Palatului, este că ele se întemeiază pe principii cari le ridică mințile, pe un crez care le încâlzește inimile și se sprijină pe masele adânci ale poporului, cari pricep în chip instinctiv că în guvernarea democratică stă salvarea Țării.

Netăgăduit că sunt și la noi „pasări călătoare“. Nu este pom fără uscături. Acei cari pleacă

însă după „mirosul de friptură“ nu erau meniți, de sigur, să formeze furca de sprijinire a casei partidului nostru. Ei erau „carii“ ce măcinau Talpa clădirei și curățirea acestor elemente aduce cohesiunea (întărirea) nu slăbirea partidului nostru.

Plecarea lor o constatăm cu durere, nu pentru că au părăsit steagul cum l'au părăsit, ci pentru că de data aceasta exemplul rău îl dau frații noștri din Transilvania.

Noi cei de dincoace suferim de multă vreme de lipsa de caractere. Ne consolăm însă cu ideea că orientul începe la Carpați și în acest orient trebuie să suportăm o oarecare proporție de slabi de înger.

Ne bucurăm însă la ideea că tăria celor de peste munți va fi un exemplu salvator pentru firile slabe dela noi. Credem că cu ajutorul acestor firi puternice,

eșite din luptă aprigă cu dușmanii neamului, vom putea stabili un îndreptariu moral și exclude pentru totdeauna din viața politică pe aventurierii cari luptă pentru pradă nu pentru isbânda unei idei de dreptate socială.

Cei trei ardeleni, până eri în Partidul Național, azi miniștri în cabinetul Averescu, ne arată că răul e tot așa de mare în Ardeal ca și la noi și aceasta ne doare.

Scuza dlui Goldiș că a trecut la Generalul Averescu pentru că noi nu ne-am înțeles cu dl Mihalache, este cel puțin comică.

Cum de nu a nimerit ușa dlui Mihalache și a nimerit-o tocmai pe aceia a Generalului Averescu?

A fost dus de „mirosul de friptură“, cum a spus în chip plastic dl Profesor Iorga, și această lipsă de caracter dela frații noștri din Ardeal, ne doare.

G. Tașcă

profesor universitar.

(Neamul Rom.).

Trădarea dlor Goldiș-Lupaș-Lăpădat.

Când partidul național era să iese în mână frânele cărmuirii spre mai mare spaima și teama liberalo-averescanilor, când țara întregă simțea o neputință de bucurie, că în sfârșit va ajunge la cârma ei un partid sprijinit pe voința țării, când simțeam cu toții că suntem pe pragul unei noi vieți politice în România, actul scârbos de trădare al dlor Goldiș-Lupaș-Lăpădat, prin care ei se pun în slujba liberalilor și a tovarășilor lor, averescanilor, a lovit ca un fulger năprasnic așteptările de mai bine ale acestui popor.

Intr-o noapte întunecoasă din săptămâna Patimilor, la casa dlui f. ministru Constantinescu-Porcu și — se spune — în tovarășia unor înalte fețe bisericesti, s'a pus la cale această mizerabilă trădare și batjocură a poporului român. Datorită acestei trădări a ajuns la cârma țării nu un guvern al partidului național după cum aștepta toată lumea, ci un guvern la care nu se gândea nimeni pe lume, fiindcă nimeni nu credea că cineva va fi în stare să batjocorească în așa chip voința poporului. Prin uneltirile cele mai mizerabile și mai revoltătoare a fost înlăturat guvernul cerut de țară și a fost adus un guvern averescan, care va continua munca liberalilor, fiindcă

știe toată lumea că averescanii sunt uneltele liberalilor.

Fiindcă prin purtarea lor dnl Goldiș-Lupaș etc. s'au pus în slujba liberalilor și a averescanilor, în contra căroră până acum vărsau pară și foc, tocmai pentru aceea actul de trădare al acestor domni a fost întâmpinat cu scârbă și indignare de toată suflarea românească cinstită din Ardeal. Prin această mizerabilă trădare, pusă la cale pe la spate și în umbra nopții, acești domni și tovarășii lor au aruncat o pată neagră asupra caracterului ardelenilor dela cari lumea din vechiul regat aștepta un caracter mai oțelit.

Scârbiți până în adâncul sufletului de trădarea dlui Goldiș înșiși prietenii săi din județul Arad l'au părăsit și au declarat, că ei vor lupta și pe mai departe sub steagul dlui Iuliu Maniu, fiindcă partidul național de sub conducerea dânsului luptă pentru binele poporului, pe când dl Goldiș și tovarășii săi s'au pus în slujba liberalo-averescanilor, cei mai mari dușmani ai țaranilor și ai clasei de mijloc.

Actul de trădare al dlui Goldiș și compania este veștejit cu asprime de toată suflarea românească. Suntem scârbiți de acest luda, care pentru slujba de ministru a pângărit un crez foarte scump poporului ardelean.

Di Goldiș și tovarășii lui întru trădare n'au luptat deschis pentru o credință alta decât a partidului național. Ei au lovit pe la spate ca cei mai neputințioși oameni, au lucrat în întunerecul nopții nu la lumina zilei și prin fapta lor au adus o tortură asupra poporului român de pretutindeni pentru care faptă acest popor le rezervă în istorie o pagină neagră. In contra trădării lor poporul român s'a revoltat adânc, ceea ce ne îmbucură, căci e o dovadă că poporul nostru are încă tăria morală de a veșteji astfel de fapte și nu le primește cu nepăsare.

Da, tremurați de revoltă și mânie voi intelectuali, țărani, meseriași și comercianți români, căci prin trecerea lor în partidul liberalo-averescan dl Goldiș și tovarășii au trădat interesele voastre și crezul vostru cel mai sfânt. Acești trădători pentru slujbe de miniștri au voit să vă vândă liberalo-averescanilor, dar voi nu-i urmați. Luptați mai departe pentru ideile mărețe ale partidului național de sub conducerea dlui Dr. Iuliu Maniu.

Poporul nostru, care a dat dovadă și în trecut că știe trece peste capetele trădătorilor a știut să lupte și să moară chiar pentru apărarea drepturilor și libertăților sale, va lupta și acum pentru drepturile și libertățile ce vroesc să li le răpească partidele bancherilor liberalo-averescanilor.

Poporul de pretutindeni este însuflețit pentru partidul național și hulește cu scârbă pe trădătorii cari i-au păcălit trădându-i ca Iuda pe Hristos.

Poporul nostru ardelean n'a putut ierta trădarea de acum șase ani a dlui Oct. Goga, care din cântărețul patimilor noastre din trecut a devenit el însuși o patimă și tortură pentru neamul nostru. Nu va ierta acest popor nici trădarea acestor noi vânzători lacomi de mărire trecătoare, cari au crezut — după spusele dlui N. Iorga — că steagul partidului național este o cârpă de cort sub care se adăpostesc aventurierii de câștiguri politice. Poporul va face și cu aceștia cum a făcut cu dl. Goga. In alegerile de atunci dl Goga n'a fost ales de deputat nicăiri, și așa trebuie s'o pățească și trădătorii de acum.

Pentru mărire trecătoare ei au vândut principiile partidului național de luptă pentru binele poporului și au pângărit tradiția de cinste a Ardealului, fapte pentru cari nu sunt vrednici decât de dispreț și osândă. Și poporul li va osândi în apropiatele alegeri.

Tristă pildă de caracter au dat acești oameni mai ales generațiilor tinere. Și încă dacă n'ar fi toți trei profesori, cari trebuie să cultive virtutea caracterului.

Sus, deci, inimile Români și la luptă pentru izbânda partidului național.

„Crema Fantasia“

este neîntrecută, după a cărei întrebuințare pielea devine fină, catifelată, dispar toate necurățiile feței. Se poate comanda și prin poștă dela

Farmacia NEAGOS
Tg.-Mureș Telefon 130
Depozit pentru REGHIN și Jur la Farmacia MERA

Mersul Spitalului din Reghin pe anii 1923-1925.

Subt acest titlu dl Dr. Eugen Nicoară, medicul primar al Spitalului din Reghin, ne face, într-o broșură, o scurtă dare de seamă despre mersul Spitalului de sub conducerea dsale.

După cum se vede din această dare de seamă spitalul s'a deschis, după multe pregătiri, în luna Decembrie 1922.

În anul 1923 spitalul a funcționat cu 60 de paturi, dar în curând s'a dovedit că acestea sunt prea puține, căci spitalul era vecinic suprapopulat (plin). Cu toate acestea, din motive bugetare, numărul paturilor s'a redus la 40, devenind astfel — spitalul — și mai puțin capabil de a primi pe toți bolnavii, cari aveau nevoie de tratament medical și cereau intrare în spital. În anul 1923 au fost tratați în spital 999 bolnavi, dintre cari 585 bărbați și 414 femei. În anul 1924 au fost tratați 912 bolnavi, dintre cari 556 bărbați și 356 femei. În anul 1925 numărul bolnavilor tratați a fost de 1052, dintre cari 595 bărbați și 457 femei.

Așadar în acești trei ani de funcționare a spitalului din Reghin sub conducerea distinsului medic dr. Eugen Nicoară — care e singurul medic la spital — au fost internați în spital în total 2963 de bolnavi, dintre cari 1815 au fost operați, iar restul curați de alte boale. Numărul bolnavilor tratați ambulant atinge cifra de 1593, dintre cari 848 bărbați și 745 femei. Cei mai mulți bolnavi au ieșit din spital deplin vindecați, iar restul — cei mai puțini — cu sănătatea îmbunătățită. Procentul morților se reduce la 2.9 la sută, adică e foarte mic.

Spitalul s'a angajat și în lupta foarte necesară pentru combaterea boalelor venerice (lumești), cari bântue în măsură foarte mare în acest ținut. Și în această direcție s'a ajuns la rezultate foarte frumoase și îmbucurătoare. Datorită propagandei antisifilitice făcută în toate satele din jur în fiecare zi de Luni se prezintă la spital zeci de săteni ca să fie examinați și tratați de aceste grozave boale.

Am dori ca neajunsurile de cari suferă încă spitalul și arătate de dl dr. Nicoară în darea de seamă, să fie îndreptate grabnic de cei chemați s'o facă, iar desideratele exprimate de dsă la începutul dării de seamă să fie realizate cât mai curând, ca să avem în Reghin un spital modern care poate face mult bine acestui ținut.

E. P.

Știri mărunte.

Din Rusia. Cam la sfârșitul anului trecut mai mulți ofițeri ruși au încercat să facă o răscoală împotriva bolșevicilor. Fiind însă descoperiți, consiliul de războiu a judecat pe 35 dintre aceștia — între cari și un general — la moarte, iar pe 144 de inși i-a judecat la temniță pe viață.

Nu numai pe militarii cari sunt împotriva bolșevicilor îi pedepsesc așa de aspru aceștia, ci și preoții ortodoxi au mult de suferit din partea bolșevicilor. Bolșevicii sunt cunoscuți ca mari dușmani ai bisericii și o prigonesc amar. Mai nou ei au băgat în temniță 500 preoți ortodoxi, între cari și un episcop.

Prin neastâmpărul lor de a nenoroci și alte țări cu bolșevismul, și-au aprins paie în cap cu Chinezii și Ja-

ponezii, așa că azi bolșevicii ruși stau pe picior de războiu cu aceste două popoare, dar li-e cam teamă să înceapă războiu cu ele, căci n'a trecut multă vreme de când rușii au luat o dragă de bătaie dela Japonezi.

Țara noastră încă are de suferit destul de pe urma propagandei bolșevice, dar spre norocul nostru la noi nu prinde deloc această propagandă. Să ne și ferească bunul Dzeu de bolșevism, căci bolșevismul numai prăpăd și sărăcie aduce asupra popoarelor.

Din Cehoslovacia. Zilele trecute președintele republicii Cehoslovace, dl T. G. Masaryk, a împlinit vârsta de 70 ani. Cu acest prilej a fost sărbătorit cu mult entuziasm de poporul Cehoslovac care iubește și cinstește foarte mult pe vrednicul șef al țării.

Președintele Masaryk este fiul unui simplu vizitiu (servitor). Prin geniul său, prin munca, vrednicia și entuziasmul său s'a ridicat la treapta înaltă de președinte al republicii cehoslovace (șeful Statului). Înainte de războiu, dar mai ales în timpul războiului mondial, el a fost sufletul mișcării pentru întemeierea statului cehoslovac. Munca uriașă a președintelui Masaryk fu încununată de succes și poporul i-a arătat și-i arată și azi toată recunoștința. Președintele Masaryk este omul care s'a ridicat la treapta ce o ocupă azi numai prin cumințenia și vrednicia sa. Nu s'a născut în palate și mățășuri, nici nu și-a cucerit locurile înalte în societate prin privilegii, naștere și avere, ci numai prin mintea sa luminată, prin cinste și muncă.

Fericite sunt statele cari au în fruntea lor astfel de oameni, — filosofi — căci aceste state propășesc văzând cu ochii.

Dela granița Bulgariei. Bulgariiăștia încă sunt niște oameni săngeroși. Nu trece mult și vezi bande civile sau militare trecând granița în țara noastră, prădând și ucigând locuitorii dela graniță. Mai nou câțiva bulgari, dezertori din armata română, au tăbărit asupra unor comune dela graniță, prădând mai multe gospodării. La întoarcere spre Bulgaria au întâlnit pe drum doi grăniceri români pe cari i-au atacat și pe unul l-au omorât, iar pe al doilea l-au rănit greu, murind și acesta la câteva zile, în urma ranelor primite.

La 22-23 Martie alți bandiți au trecut granița și au spânzurat pe țărănul lăncu Vlaseta. Așa se poartă vecinii noștri bulgari, cărora în trecut noi le făcusem mult bine.

Germania încă n'a fost primită în Societatea Națiunilor. Contrar celor scrise de noi într'un număr trecut al foii noastre, Germania încă n'a fost primită în Societatea Națiunilor și aceasta mai ales datorită altitudinii Brazielii.

Publicare de licitare.

Curatorul bisericii române unite din Orșova (p. Gurghiu) în 18 Aprilie 1926, orele 2 p. m., la oficiul parohial de acolo, va da în întreprindere zidirea caselor parohiale pe calea licitării minueade.

Prețul după deviz Lei. 380.245 bani 50.

Condițiile și planul se pot vedea la casa parohială oricând până la ziua de licitare.

Orșova, la 3 Aprilie 1926.

Demetriu Fărcaș m. p.
paroh

Vasile Zoltan m. p.
curator primar.

No. G. 13039 exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel judecătoresc prin aceasta publică că în baza decizunii No. G. 13039—1925 a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului J. Gross & Comp. repr. prin avocatul Dr. Alexandru Ceușianu pentru încassarea creanței de 2617 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 16 Aprilie 1926 orele 9 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mobile de casă, 1 sopru în valoare de 15.100 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 30 Martie 1926.

Oliver Ghelan,
portărel.

No. G. 13040 exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel judecătoresc prin aceasta publică că în baza decizunii No. G. 13040—1925 a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Schebeschi Carol repr. prin avocatul Dr. Alexandru Ceușianu pentru încassarea creanței de Lei 5300 și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 16 Aprilie 1926 orele 9 a. m. la fața locului în Reghin unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: mobile de casă, 1 sopru în valoare de 15.100 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 30 Martie 1926.

Oliver Ghelan,
portărel.

No. 1586 exec. 1925.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel judecătoresc prin aceasta publică ca în baza decizunii No. G. 9621—1925 a judecătoriei de ocol Reghin în favorul reclamantului Federala Regională „Ogorul” repr. prin adv. Dr. Alexandru Ceușianu pentru încassarea creanței de 30.000 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 19 Aprilie 1926 orele 4 d. m. la fața locului în Aluniș unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 vacă în valoare de 6000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 30 Martie 1926.

Oliver Ghelan,
portărel.

No. G. 329 exec. 1926.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel judecătoresc prin aceasta publică, că în baza decizunii No. G. 329—1926 a judecătoriei de ocol din Reghin în favorul reclamantului Leon Lupu repr. prin avocatul Dr. A. Ceușianu pentru încassarea creanței de 3100 Lei și acces. se fixează termen de licitație pe ziua 21 Aprilie 1926 orele 3 d. m. la fața locului în Hodac unde se vor vinde prin licitațiune publică judiciară: 1 vacă, etc. în valoare de 11.000 Lei.

În caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Reghin, la 30 Martie 1926.

Oliver Ghelan,
portărel.

„VINUL DE CHINA FERUGINOS“

este cel mai bun leac pentru cei slăbiți și fără poftă de mâncare. Preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda și la postă.
Deposit și la farmacia

Mera Reghin

Ori ce mâncărime de piele, râie etc. dispare în decurs de 3 zile întrebuițând alifia

„SCABIOSAN“

preparatul farmacistului

Neagoș Tg. Mureș

Să poate comanda direct sau la farmacia

Mera Reghin

Citiți și răspândiți „Sămănătorul“

Cele mai bune și eftine cizme și ghete se află la

Grigore Moldovan

cizmar

REGHIN, Str. Eminescu No. 1

Cumpărați și vă convingeți.

INSERATE

se primesc și la Tipografia

„Librăria Nouă“

Reghinul-săsesc.

„SIRPINOL“-ul

este cel mai bun medicament în contra boalelor de plămâni, așa ca tusă, tusă convulsivă (măgărească), asthmă și pentru tuberculozi. — Se află la

Farmacia lui
Victor Mera, Reghin

IMPORTANT! Pentru toți ceice

au necesitate de tipărituri, lucruri de compactorie, oferim onor. public că orice cărți, broșuri, table, hârtie pentru scrisori, plicuri, invitări, necroloage, bilanțuri, facturi, bilete de cununie, cărți de vizite, afișe, foi de reclame, etc. execută cu prețurile cele mai eftine

TIPOGRAFIA

„Librăriei nouă“, Reghin
Piața mare.